

LAOSO KARIUOMENĖ NEATLAIKO SUKILĖLIU

KAIP JAPONAS VOS NEPASKANDINO BŪSIMO JAV PREZIDENTO KENNEDY

Tamsią naktį jis perpiovė torpedlaivį pusiau

TOKIJAS. — Aš labai gerai atsimenu tą tamsią naktį 1943 metais rugpjūčio mėn. kai aš vos nenuskandinau būsimą Amerikos prezidento John Kennedy, pasakojo AP korespondentui Japonijos laivyno lt. kmd. Kohei Hanami, buvęs tada naikintuvo Amagiri vadas.

Mes grįžome, nugabėję savo kariuomenei Kolombangaroje, Solomono salyne, karo reikmenų. Naktis buvo be žvaigždžių, artėjo lietus, matomumas buvo blogas. Aš stovėjau ant komandos tilto, stengdamasis išvelgti į jūrą, plaukiant į šiaurę Blackett sąsiauriu. Buvau įsąkęs įgulai pasirodžiusi kovai, nes mes buvome nuolat puldinėjami Amerikos lėktuvų dienos metu ir torpedlaivių naktimis.

Kennedy plaukė torpedlaiviu

Iš baltų putų aš įsitikinau, kad priešakyje apie 1,000 metrų nuo mūsų skubiai plaukia Amerikos torpedlaivis. Įsakiau pasukti laivą 10 laipsnių ir paleisti mašiną iš visų jėgų. Tokia "triukškinimo strategija" atrodė prieš torpedlaivius patį geriausia. Mūsų naikintuvus pasileido į daug mažesnę prieš laivą (jame buvo tik 11 vyrų) 30 mazgų greičiu.

Mes pataikėme laivui per vidurį. Aš mačiau, kaip jis perskilo pusiau su baisiu triukšmu. Iš vandens šovė baltos gazolino liepsnos. Torpedlaivis dingo tamsioje. Aš mačiau, kad vien laivo dalis tikrai nuskeno ir kad antroji turėtų irgi nuskeisti. Torpedlaivio vadas buvo lt. John Kennedy, bet apie tai aš sužinojau po daugelio metų. Per trenkimą į torpedlaivį mūsų laivo ragas išlenkė, bet mes galėjome vis dar plaukti 24 mazgus ir pasiekti savo bazę Rabaul.

Nuskendęs vadas nori pasimatyti

Po karo aš įsikūriau tėvų ūkyje ir pradėjau pats ūkininkauti. Karo laikų vargai sukėlė manų, je džiovą, keturius metus išbuvau tikru invalidu. 1952 metais Japonijos užs. reikalų instituto pirmininkas pranešė, kad Japonijos jūron atvažiavo kongresmanas John Kennedy, kuris norėtų susitikti su vadu Amagiri naikintuvo, nuskandinusio jo torpedlaivį.

Kenedžio draugiškumas man labai sujaudino. Deja, man buvo per mažą laiko atvažiuoti į Tokiją su juo pasimatyti. Aš parašiau jam laišką, pasveikindamas jį drąsų žygiu ir stebuklingu išsigelbėjimu. (Kennedy, kad ir sužeistas, išplaukė su savo laivo sudūžėliais į nedidelę salėlę, iš kur po savaitės laiko pasiekė Amerikos laivyno bazę).

Kennedy atsakymo laiške sutiko su manimi, kad Amerika ir Japonija turi gyventi kaip draugai. Po to aš, žinoma, smulkiau sekiau Kenedžio karjerą, jo išrinkimą į senatą, nominavimą ir išrinkimą į prezidentus.

17 priešų pasidarė draugai

Amagiri buvo nuskandintas 1944 metais prie Borneo salos. Iš laivo gyvi likę 17 buvusių jūrininkų anadien buvo suvažiavę atšvęsti savo buvusio priešo Kenedžio išrinkimą į JAV prezidentus.

Kohei Hanami sako: "Mes, iš Amagiri laivo, tikime, kad Kennedy gali sukurti taiką pasaulyje, nežūrint sunkios dabartinės padėties. Eisenhowerio vyriausybė išlaikė pasaulį taiką, bet negalėjo pašalinti šaltojo karo. Aš tikiu, kad Kennedy tai padarys".

IŠ VISO PASAULIO

Anglai giria Eisenhowerį

LONDONAS. — Anglų spauda daug vietos skiria prezidento Eisenhowerio 8 metų politikai subalansuoti. Visi sutinka, kad jis buvo tikras jų draugas ir didelis kovotojas už taiką. Bet nemažai laikraščių nelaiko jo dideliu prezidentu, valstybininku. Iki tačiau buvęs tiek protingas, kad klausytų britų premjerų patarimų.

Stumia Ben-Gurion iš premjerų

JERUZALĖ. — Izraelio prezidentas Ben-Zvi nustūmė kiek į ateitį vyriausybės krizę, bet premjerą Dav Ben-Gurion spaudžia stiprios jėgos vyriausybės ir Mapai (darbo) partijoj, kad jis atsistatydintų. Jo vietą vargu užims jo didysis priešininkas buvęs karo ministeris Pinhas Lavon, dabartinis darbo unijų federacijos vadas.

Laoso klausimu

TOKIJAS. — Komunistinės Kinijos užs. reikalų ministeris Chen Yi parašė laiškus Sovietų ir Anglijos užsienio reikalų ministeriams, paragindamas priimti Kambodijos pasiūlymą sušaukti 14-ko šalių Rytų-Vakarų konferenciją Laoso taikos ir nepriklausomybės klausimu. Anglija ir Sovietų Sąjunga pirminkavo Ženevos konferencijai 1954 metais, kada Prancūzija kapituliavo prieš Vietnamo partizanų, remiamus Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos, ir pripažino visišką nepriklausomybę Indokinijos valstybėms — Laosui, Kambodijai, Pietų bei Šiaurės Vietnamui. Pastaroji valstybė su 13 mil. žmonių atiteko komunistų valdžiai.

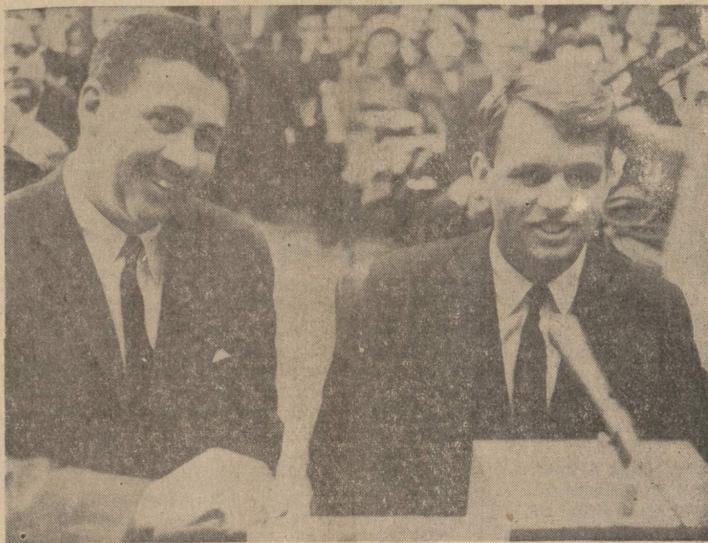
Alžerijos arabų derybos

PARYŽIUS. — Alžerijos arabų sukilėlių laikinoji valdžia Tunisė pranešė, kad ji sutinka užmegzti derybas su Prancūzijos vyriausybe dėl antro referendumo: kaip Alžerijos gyventojai nori pasinaudoti pripažinta nesisprendimo teise: visiškai nepriklausomybei, ar unijai su Prancūzija? Arabų sukilėliai yra priešingi De Gaulle planui praveisti savivaldybių reformas prieš skelbiant šį referendumą. Sukilėliai mano, kad De Gaulle stengsis savivaldybių aparata, kad ir suarabintų, panaudoti Alžerijos unijos sudarymui su Prancūzija.

Per karinius pratimus ties North Carolina pakraščiais susidūrė du Amerikos karo laivai — naikintuvai. Niekas iš jūrininkų nežuvo.

Prie West Palm Beach nuskeno jūrinė barža, 10 mylių nuo krantų. Žuvo 7 jūrininkai.

— Naujųjų Metų priėmimo popiežius Jonas XXIII kartu su visais kitais misijų šefais priėmė ir Lietuvos ministrį S. Girvainį. — Kalėdų proga popiežius Jonas XXIII atsiuntė min. Girvainiui apaštališkąjį palaiminimą ir dovaną — du aukso ir sidabro medalius, iškaltus Pontifikato metams paminėti.

Robert Kennedy, naujai išrinkto prezidento brolis, Senato juridinio komiteto posėdy. Komitetas jį patvirtino generalinio prokuroro pareigoms.

CASTRO PASIUNTĖ 3,000 KARIŲ KOVAI PRIEŠ SUKILĖLIUS ESCAMBRAY SRITY

Kalnuose esą susibūrę 4,000 kontrevoliucininkų

HAVANA. — Fidel Castro jau nekarta yra siuntęs į kalnuotas sritis savo kariuomenę ir milicininkus išardyti sukilėlių lizdus. Bet niekad jis dar nebuvo sumobilizavęs tokiam žygiui tiek daug vyrų, kaip dabar, tvirtinama, kad 30,000.

Castro savo vyrus nukreipė į palyginti nedidelę sritį, Escambray kalnus Las Villas provincijoje, kur sukilėlių vadas majoras Evelo Duque turįs 4,000 kovotojų. Sukilėliai, kiek gali, vengia atvirų kautynių, nors visiškai išvengti ir neįmanoma. Nukautų, sužeistų esama abejojose pusėse. Vyriausybė įsakė išsikelti iš atkaklių vietininkams gyventojams, nes jų žemės virsta kautynių lauku.

1,000 vyrų išsikėlė iš jūros

Neseniai salos pietiniame krante iš jūros išsikėlė per tūkstantį gerai ginkluotų vyrų ir prisijungę prie majoro Duque pajėgų Escambray kalnuose.

Castro kareiviai turi Čekoslovakijos, Sovietų ginklų daugiau, negu gali panaudoti. Juo daugiau civilių, milicininkų gauna ginklų, juo daugiau atsiranda nepatenkintųjų, kurie su ginklais perbėga pas sukilėlius. Jų agentai Floridą tvirtina, kad nemaža sabažonių veiksmų Kuboj atlieka Castro milicininkai. Jų tarpe yra nemaža komunistų priešų, kurie negali pateisinti Castro pataikavimo Sovietų Sąjungai.

Amerikos turizmas sustojo

Pirmadienį valstybės departamentas pranešė, kad dėl santykių nutraukimo sustabdomas amerikiečių turizmas į Kubą. Išvažiuoti į Kubą reikės ypatingų leidimų, kuriuos duos žurnalistams, biznieriams, bet nebeduos šiaip keliautojams. Nutraukus diplomatinis ir konsularinius santykius, keliavimo reikalai tvarkomi per šveicarijos atstovybas.

— Naujųjų Metų priėmimo popiežius Jonas XXIII kartu su visais kitais misijų šefais priėmė ir Lietuvos ministrį S. Girvainį. — Kalėdų proga popiežius Jonas XXIII atsiuntė min. Girvainiui apaštališkąjį palaiminimą ir dovaną — du aukso ir sidabro medalius, iškaltus Pontifikato metams paminėti.

Mokslo, visuomenės veikėjai pageidauja Kinijos draugystės

Tikslas — pasaulio taika

HARRIMAN, N. Y. — Nesipėjo nuskambėti 33 profesorų atsisaukimas už komunistinės Kinijos pripažinimą, pasigirdo kitos taikos apaštalu grupės panašus šauksmas: įleiskite komunistinę Kiniją į Jungtines Tautas!

Prieš tai Amerika ir kitos "atsilikusios" šalys turėtų, žinoma, pripažinti Peipingo valdžią ir užmegzti su ja diplomatinis santykius, kaip jau seniai yra padarę anglai, skandinavai ir keltos kitos Vakarų tautos.

Minėtas atsisaukimas buvo priimtas Kolumbijos universiteto konferencijoje "taikos strategijos planavimui". Joje dalyvavo 130 delegatų iš mokslo, pramonės ir visuomenės veikėjų.

Konferencijos studijos rezultatus ir rekomendacijas gaus Washingtono vyriausybė. Dalyviai pasisakė ir už Taiwano tilerijos ugnį prieš Wagnerį, planuojant respublikonų pergalę ateinančiuose miesto rinkimuose.

Kennedy neturėtų gelbėti Wagnerio paskyrimu į federalinę vyriausybę, kaip Trumanas išgelbėjo merą O'Dwyer, sako Morehouse. Tegu Wagner kitais metais vėl kandidatuoja į merus ir patiria pralaimėjimą už savo valdžios darbus. (Trumanas paskyrė O'Dwyer ambasadorium į Meksiką).

Mirė V. Martišius

Dortmunde, Vokietijoje, mirė Vincas Martišius, 68 metų amžiaus. Pateko į Vak. Vokietijos pramonės kraštą dar prieš pirmąjį karą ir dirbo anglies kasyklose. Po pirmojo karo, atvykęs į tą kraštą daugiausia lietuvių, buvo įsteigta Lietuvių Draugija, kuriai priklausė per 200 tautiečių.

Draugija turėjo savo chorą, vaidintojų grupę, biblioteką ir palaikydavo ryšį su nepriklausoma Lietuva. Draugijos įstatymai lietuvių ir vokiečių kalbomis buvo savo laiku Tilžės Jagomasto spaustuveje atspausdinti. Draugijos pirmininku visą laiką išbuvo V. Martišius, iki 1940 metų, kada draugija buvo uždaryta.

Per gruodžio mėnesį Amerikoj priaugo pusė milijono bėgusių Sausio pradžioje jų buvo 4,540,000, daugiau negu bet kada per pastaruosius 20 metų.

PATHET LAO PARTIZANAI ARTEJA PRIE KARALIAUS SOSTINĖS LUANG PRABANG

Kremlius įspėjo Ameriką, kad neduotų valdžiai lėktuvų

VIENTIANE, Laosas. — Pathet Lao ("laisvojo Laoso") komunistų partizanams užėmus sekmadienį, padedant šiaurės Vietnamo kareiviams Ta Viang miestą Laoso teritorijos vidury, pirmadienį jie dar pagerino savo pozicijas, apsupdami nemažą vyriausybės kariuomenės pajėgas, saugančias sukilėlių prasiveržimą į sostinę Vientianę.

JAV ambasadoriai neišsiverčia iš dabartinių algų

John Whitney pataria vyriausybei susirūpinti

LONDONAS. — JAV ambasadorius John Whitney, apleidamas po 4 metų savo garbingą, bet nuostolingą vietą Londone, pasakė, kad dabartinė tvarka yra netoleruotina: JAV ambasadorius, norėdamas atlikti tarnybines pareigas, turi didžiąją dalį išlaidų padengti iš savo kišenės.

Toks buvo jo atsakymas į korespondentų klausimą, ar tiesa, kad jis kasmet išleidavo \$100,000 savo pinigų? Jis priminė John Kennedy žodžius, kad ši netvarka bus pašalinta.

J ambasadorius Londone, Paryžiuje, Romoje, Argentinoje, Brazilijoje Amerika skirdavo tik milijonierius. John Whitney, vienas iš šios rūšies mėgėjų — diplomatu, paliko anglams labai gerą įspūdį. Prieš II pasaulinį karą JAV ambasadorium Londone buvo Joseph Kennedy, Johno tėvas.

Sūnus yra nuomonės, kad prezidentas turėtų skirti ambasadoriaus tik patyrusius diplomatus, bet ne turtuolius, pasitarnavusius stambiomis sumomis valdančiajai partijai.

Nuskendo 28 vyrai su radaru stotim Atlanto vandenyne

Audra nuplovė platformą ant trijų kojų, 180 pėdų aukšcio

NEW YORKAS. — išaušus pirmadienio rytui, karo aviacijos radaro stotis Atlante, 65 mylias nuo New Jersey pakraščiu buvo dingusi. Su ja dingo bangose ir 28 vyrai, aviacijos ir civiliai stoties technikai.

Amerikis yra pastaciūsi tris tokias radaro stotis Atlanto pakraščiu padėti laivams išvengti susidūrimo. Stotis susidėjo iš platformos ant trijų kojų, 180 pėdų vandens gelmėj. Ant platformos buvo 60 pėdų bokštas su radaru. Buvo žinoma, kad pastatas nukentėjo praeitų metų rudenį, praūžus uraganui vardu Donna. Stoties įgula buvo sumąžinta iki minimumo, o darbininkai jau kuris laikas dirbo prie sutvirtinimo darbų. Normaliomis sąlygomis platformoj būdavo 75 civiliai ir kariniai technikai.

Sekmadienio vakarą radaro stotis pranešė, kad užėjus audrai su 30 pėdų aukštumo bangomis, pradėjo stotis svyruoti ir gali sugriūti. Netoliese buvęs lėktuvnešis Wasp gavo įsakymą plaukti į pagalbą ir nukelti vyrus helikopteriais. Tamsa sukludė gelbėjimo operacijas. Kai išaušo rytas, stotis su vyrais buvo dingę.

Kiek į šiaurę, iš Plaine Des Jarres srities, užimtos praeitą savaitę, sukilėliai graso antrajai šalies sostinei, karaliaus rezidencijai Lung Prabang.

Viduriniame fronte du atsparos punktai, Tha Thom ir Pak-sane, liko visiškai izoliuoti. Užėmus Ta Viang, vyriausybės kariuomenė nebegalų pasitraukti į vakarus, arčiau Vientianės, kad ir norėtų. Iš minėtų punktų vyriausybė planavo pulti komunistus Xien Khounang provincijoj. Tai buvo praeitą savaitę. Visiškai kitaip atrodė reikalai šį pirmadienį.

Darosi aišku, kad sukilėliai gauna vis daugiau ginklų ir kareivių ir šiaurės Vietnamo. Jei toks yra Peipingo ir Maskvos nusistatymas, sukilėlių jėgos už kelių savaičių pasieks abu svarbiuosius administracijos centrus — Vientianę ir Luang Prabang.

Kremliaus įspėjimas Amerikai

Pirmadienį Amerikos ambasadorius Maskvoj Thompson buvo pakviestas į Kremlių išklausti Chruščiovo valdžios pranešimą, kad jai nepatinka tokie dalykai, kaip lėktuvų sustintimas antikomunistinei Laoso vyriausybei.

Amerika pastaruoju laiku pasiuntė ketvertą mokomųjų lėktuvų ir ketvertą helikopterų. Laoso vyriausybė, būdama desperacijoj, naudoja iš šios mokuosius lėktuvus.

Jie negali nulemti pilietinio karo eigos. Bet Maskva nėra tikra, kad Amerika nepradėtų rimtai teikti paramos Laosui, bent tiek, kiek jos gauna sukilėliai iš komunistų per šiaurės Vietnamą.

Georgijos policija pasiruošus malšinti rasines riaušes

Du negrai grįžo universitetan ATHENS, Ga. — Federaliniam teisėjui įsakius, du negru studentai, Miss Charlayne Hunter, 18 metų, ir Hamilton Holmes, 19 metų, pirmadienį grįžo iš Atlanta, Ga., į senąjį baltųjų universitetą, įsteigtą prieš 175 metus.

Universiteto ir miesto policija buvo paruošta įvairioms galimybėms, baltųjų riaušėms. Praeitą savaitę, kai šiedu negrai buvo priimti, baltieji pradėjo triukšmauti. Universiteto vadovybė patarė negrams apliešti universitetą kurį laiką dėl jų pačių saugumo.

Federalinis teismas pareikalavo valstybės ir miesto valdžią panaudoti visas reikalingas priemones, kad integracijos įstatymas būtų įgyvendintas, o įstatymo trūkdytojai — sudrausti. Universiteto vadovybė pagrasino pašalinti studentus, jei jie organizuos arba dalyvaus naujose riaušėse.

Rengiantis valdžios pasikeitimui

Po šių paskutinių, vienu iš įdomiausių, rinkimų Amerikoje kraštas dabar yra pereinamajame periode. Kazkas yra pastebėjęs, kad vienos politinės partijos valdžios perdavimas kitai partijai yra jau savotiškas stebuklas. Jis tuo norėjo nurodyti viso šio proceso painiotumą.

Jeigu ta pati partija pasilieka valdžios kontrolę, tada, žinoma, perdavimo darbas yra daug paprastesnis. Tačiau, kai kita partija pakeičia buvusiąją, valdžios perdavimas pasidaro daug sunkesnis dalykas. Tai buvo atkreipta rimta dėmesį garsūs praėities prezidentai, kaip Abraham Lincoln ir Woodrow Wilson. Per pereinamus metus valdžios perdavimo mechanika buvo Brookings instituto studijų objektu, bendradarbiaujant abejom partijoms.

Eisenhoweris parodė savo atsakomybės pajautimą, kai jis dieną po rinkimų pakvietė naujai išrinktą prezidentą paskirti atstovus ir tuojau visus įjungti į politines diskusijas. Sekančią dieną jis pakvietė senatorių Kennedy susitikti netolimoje ateityje.

Naujasis prezidentas perima prezidentūrą sausio mėn 20 d. Ligi to laiko jis turi turėti savo parinktus kabineto narius ir kitus aukštus valdžios valdininkus. Be to, jis turi pilnai susipažinti su įvairių svarbių vykdomųjų dabar esamų politikų detalėmis, turi paruošti legislatyvinus siūlymus, kuriuos jis pateiks Kongresui, ir turi nustatyti, jei dar to nėra padaręs, kokią liniją jis užims daugelio svarbių tarptautinių dalykų atžvilgiu, ir kurių tarpą įeina ir kai kurie dalykai, esantys netoli krizės.

Kai kuriais atžvilgiais senatorius Kennedy gali būti net

Balfo centro žinios

Baigtas New Yorko Balfo vajus

Pereitų metų lapkričio 15 d. pradėtas Balfo vajus New Yorko baigtas š. m. sausio 15 d. Į centro prašymus laiškais atsiliepė per 500 asmenų suaukoduami bendrai šalpai arti 4,000 dolerių.

Balfo centro valdybos posėdis

Posėdis įvyko centro raštinės patalpose š. m. sausio 8 d. Dalyvavo šeši valdybos nariai ir vienas direktorius.

Iš svarbesnių nutarimų paminėtina patenkinimas 8 individualių prašymų siuntiniais, užpirkimas 20,000 sv. cukraus Vokietijoj esantiems tremtiniams bei kiti šalpos reikalai.

Balfas 1960 metais turėjo (centre ir Miunchene) \$122,156 pajamų. Beveik pusė tos sumos buvo suaukota, nurodant kam

paprašytas padaryti nutarimus prieš užimant prezidento postą. Yra logiška prileisti, kad, pavyzdžiui, prezidentas Eisenhoweris norės J. Kennedy nuomonės apie problemą, liečiančią dalinimą atominį ginklą NATO nariams.

Tautinio biudžeto problema yra bendrai žinoma kaip komplikuojanti perėjimo periodą. Tai viena iš pirmųjų problemų, su kuria Kennedy turės susidurti, kai perims prezidentūrą. Faktiškai biudžetas sekančioms metams, pradedant liepos mėn. 1 d., turi būti pateiktas Kongresui sausio mėn. 18 d., t. y. dvi dienas prieš inauguraciją.

Valdžia per perėjimo periodą veikia ir toliau. Dabartinė administracija vis dar turi visą nutarimų galią. Atsižvelgiant į svarbą, kad valdžia būtų perduota kuo nuosaikingiausiai, demokratai ir respublikonai greičiausiai daro viską, kad tai įvyktų kiek tik įmanoma lengviau ir paprasčiau.

American Council

šalpa įteiktina, pvz. perduoti Vasario 16 gimnazijai (\$21,144), tremtinių įkurdinimui (apie \$25,000), pasiūsti vaistus ar pan.

Baigus 1960 metų operacijas, centro kasoj nuo visų metų veiklos atliko 1,002 doleriai, tačiau sausio 8 d. posėdyje centro valdyba įvairiai šalpai designavo vėl \$4,750 dolerių, kurių didesnė dalis jau turės būti paimta iš 1959 metų liekanos.

Cukrus tremtiniams Vokietijoj

JAV ambasada Bonnoje, Vokietijoj, patvirtino Balfo prašymą papildomam maistui 1961-62 metams. Patvirtinta 320,000 sv. miltų ir 160,000 sv. pieno miltelių. Kai šis prašymas bus patvirtintas ir Vašingtone, produktai bus dalimis gabenami į Vokietiją.

Kukurūzų dripsnių tremtiniai nemoka vartoti ir nenori, ryžių ar riebalų Amerika atliekami neturi ir tremtiniams neduoda.

Socialdemokratams veikia

Jau eilę metų Hamiltone gražiai veikia liet. socialdemokratų kuopa, kuri palaiko artimą kontaktą su Kanados CCF ir su liet. soc. dem. bendrai. 1960 m. gruodžio 18 d. įvyko soc. dem. kuopos metinis susirinkimas Juozo Stonkaus namuose. Valdybos pirm. Kostas Lukošius padarė metinį pranešimą ir darbų apžvalgą. Jis ypatingą dėmesį kreipė į kairio-Kaminsko ir K. Bielnio išleistų knygų platinimą ir paramą sunkiai sergančiam St. Kairiui.

Hamiltono lietuvių namai

Pagaliau Hamiltono Lietuvių namų valdyba gavo iš Hamiltono miesto valdybos leidimą statyti Lietuvių namus su atitinkama sale susirinkimams, šokiams ir bendrai platesnio masto parengimams. Iki šiol lietuviams visą laiką buvo trūkdama salė pasistatyti arba įsirengti. Todėl Liet. namų bendrovės pastangas ir laimėjimą dabar tenka tik nuosirdžiai sveikinti!

Lietuvių Namai Hamiltonui

Siunčiant laiškus ar mažus siuntinukus į Lietuvą ar SSSR reikia patikrinti pašto ženklus, nes kai kurie jų neleidžiami per geležinę sieną. Galimas dalykas, kad su "negerais" ženklais dalis korespondencijos dingsta be žinios.

Vaistų į Lietuvą be specialių receptų pasiūsti negalima, neverta ir bandyti, nes siuntinukai gražinami iš Maskvos.

Estų talka

Nei estai, nei latviai savo balfų neturi. Lietuviai padeda ir jiems. Prisidedami prie šio šalpos darbo estai nuolat į Balfą sandėlius prisiunčia rūbų, taip pat neseniai įteikė Balfui 250 dolerių bendrai šalpai vykdyti. Deja, į pakartotinus Balfo raštus Amerikos latviai neatsiliepė.

NAUJIEHOSE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

HAMILTON, ONT.

Pagerbė Genė Breichmanienė

Jau per 10 metų Hamiltone liet. tautiniams šokiams vadovauja p. G. Breichmanienė, įdedama daug savo sielos ir energijos į šį kilnų tautinį meną. Hamiltono tautinių šokių grupė jau daug kartų yra pasirodžiusi viešai ir net TV stotyse su mūsų gražiais tautiniais šokiais. Š. m. sausio 7 d. Hamiltono Draugijų atstovai atskiru parengimu pagerbė poniją Genė Breichmanienę, įteikdami jai dovanų, įvertindami jos gražias pastangas. Šia proga prisiminta, kad G. B. jau prieš 20 metų yra aktingai įsitraukusi į lietuvių tautinį darbą. Ji daug dirbo Vilniuje, V. Vokietijoje ir dabar Kanadoje. Linkime mūsų mielai poniai G. Breichmanienei nenustoti energijos ir tęsti šį kilnų darbą.

Socialdemokratams veikia

Jau eilę metų Hamiltone gražiai veikia liet. socialdemokratų kuopa, kuri palaiko artimą kontaktą su Kanados CCF ir su liet. soc. dem. bendrai. 1960 m. gruodžio 18 d. įvyko soc. dem. kuopos metinis susirinkimas Juozo Stonkaus namuose. Valdybos pirm. Kostas Lukošius padarė metinį pranešimą ir darbų apžvalgą. Jis ypatingą dėmesį kreipė į kairio-Kaminsko ir K. Bielnio išleistų knygų platinimą ir paramą sunkiai sergančiam St. Kairiui.

Hamiltono lietuvių namai

Pagaliau Hamiltono Lietuvių namų valdyba gavo iš Hamiltono miesto valdybos leidimą statyti Lietuvių namus su atitinkama sale susirinkimams, šokiams ir bendrai platesnio masto parengimams. Iki šiol lietuviams visą laiką buvo trūkdama salė pasistatyti arba įsirengti. Todėl Liet. namų bendrovės pastangas ir laimėjimą dabar tenka tik nuosirdžiai sveikinti!

Lietuvių Namai Hamiltonui

jau labai senai yra reikalingi. Sunku yra net apskaičiuoti, kiek lietuvių yra išmokęję pinigų samdydami svetimas sales. Ši veikli hamiltoniečių kolonija aktyviai veikia jau 12 metus, kasmet daro labai daug ir skaitlingų parengimų. O nuoma už sales ir pelnas iš bufetų eina svetimiesiems į kišenes!... O kiek pajamų nuėjo niekais, neturint savo sales ir tinkamo lietuvių centro, kur visi galėtų nuolat susirinkti, posėdžiauti, aptarti savo reikalus. Lietuvių centras yra labai jau seniai reikalingas. Turimoji lietuvių salė po bažnyčia yra maža ir negali patenkinti augančios kolonijos reikalų. Tai dar kartą linkime Lietuvių namų valdybai nenuleisti rankų iki bus pastatytas Lietuvių namas Hamiltone! Čia malonu pažymėti, kad gana stambų kapitalą į Lietuvių namų bendrovę yra sudėję senieji lietuvių ateiviai, kurie šiaip labai nenoriai dedasi į naujųjų ateivių organizacijas.

Moterų žurnalui penkeri metai

Kanadoje jau 5 metai, kaip eina moterų gražus žurnalas "Moteris", kuris kol kas išėina tik 4 kartus per metus, t. y. kas 3 mėnesiai. Žurnalas yra gana gražios išvaizdos, sumaniai redaguojamas, ir dažnai deda gražių straipsnių bei iliustracijų iš lietuvių ir pasaulio moterų gyvenimo. Bendradarbiauja daug talentingų rašytojų ir bendrai pasitaiko gražių straipsnių. Dabartinė žurnalo red. yra p-lė Izabelė Matusevičiūtė, žinoma liuanistė ir pedagogė. Reikėtų, kad JAV moteris labiau susidomėtų šiuo gražiu moterų žurnalu ir paremtų jį prenumeratomis. Nors "Moteris" leidžia KLKM Dr-jos Centro Valdyba, bet čia galima jausti didelę toleranciją kitų pažiūrų moterims.

PRIETELIAU, GERIAUSIA DOVANA SAVO DRAUGAMS — UŽSAKYTI "NAUJIEHOSE"

DIDŽIULIS ATIDARYMAS

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSN.

SAUSIO 3 - 15 DIENOMIS

CALIFORNIA ARCHER AVE.

47-tus savo gyvavimo metus MIDLAND SAVINGS pradeda naujai pastatytose moderniose patalpose. MES KVIEČIAME visus aplankyti ir apžiūrėti mūsų naują namą.

Lankytojai gali laimėti atidarimą prizą - ZENITH TELEVIZIJĄ.

Kiekvienas atidares naują taupymo sąskaitą gaus dar NEMOKAMAI GRAŽŲ ir PRAKTIŠKĄ TERMOMETRĄ.

Mes mokame **4½%** ant visų taupymo sąskaitų.

5% ant Bonus sąskaitų.

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000.- apdrausta Federalinėje Valdžios įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

ISPARDAVIMAS!

Miegamojo setas, spyruoklės ir čiužinys, 2 pagalvės, 3 puikios lempos už \$139.95 ir daugiau.

Naujas šaldytuvas \$139.00 ir daugiau. 2 dalių parlor setas, 2 pakopų stalas, cocktail stalas, 2 stalo lempos, kilimėlis \$189.95.

5 gabalų Dinetė setas \$39.95 ir daugiau.

ISPARDAVIMAS!

Turime iš Vokietijos importuotų Stereo Hi Fi, Fonografų ir įvairių radijo kombinacijų ir kitokių baldų.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

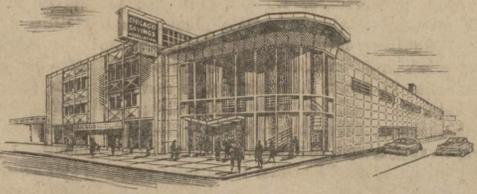
2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 5 val. vak.

TAUPLYKITE LIETUVIŲ SOSTINĖS CENTRE CHICAGO SAVINGS BENDROVĖJE

Pasidėkite santaupas į apdraustą, tvirtą finansinę įstaigą, visais atžvilgiais išbandytą per pastaruosius 36 metus. Negalėsite rasti patogesnės ir pelningesnės vietos. Puikiausi įrengimai, ankšti dividendai. Atdara tris vakarus savaitėje. Du dideli kiemai automobiliams pasistatyti. Nemokamai teikiame daug pelningų patarnavimų.

KVIECIAME I

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois
GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadieni nuo 12 iki 8, antradieni nuo 9 iki 4, ketvirtadieni ir penktadieni nuo 9 iki 8. Trečiadieni uždaryta visa diena, o šeštadieni nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

THE SINCLAIR REFINING CO.

pageidautų pažinti ir išsikalbėti su ambicingais vyrais, norinčiais vesti savo biznį. Chicago Pietų ir Vakarų priemiesčiuose ir šiaurės Vakarų Chicagoje yra visa eilė garzolino stočių, kurias bendrovė norėtų išnuomoti.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į

Mr. TIERNEY

National 5-9400 arba HEMPstead 7-4000

FINANCED BY SAVINGS AND LOAN

41% Amerikos namų finansavimo taupymo bendrovės. Kodėl neleisti mums finansuoti Jūsų namo? Užsakykite, kad galėtume aptarti Jūsų murgičių reikala.

4¼% mokame už investavimo sąskaitas, o už įprastą santau pas mokame 4% dividendu.

Taupytojams duodame kepinimo indų setą dovanų.

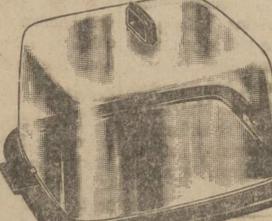
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 S. HALSTED ST., CHICAGO 9, ILL. CLiffside 4-0104
Albert J. Aukers, Prezidentas.

Valandos: Pirmadieni ir antradieni nuo 9 iki 4, trečiadieni neatidaram, ketvirtadieni ir penktadieni nuo 9 iki 8 vak., o šeštadieni nuo 9 iki 1.

FREE TO SAVERS

Modernaire Pantryware Free to savers of \$500.00 or more, every two months during 1961, NEW ACCOUNT OR ADDED TO PRESENT ACCOUNT.

CAKE COVER

CURRENT RATE ON ALL SAVINGS **4¼%**
Earn up to 5¼% on prepaid Savings

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. • BI 2-1397 • TO 3-8131
OFFICE HOURS: MON., 9 A.M. to 8 P.M.; TUES. THURS. AND FRI., 9 A.M. to 5 P.M.; SAT., 9 A.M. to 1 P.M.; CLOSED WED.

PROGRAMOJ:
A. Baronas (humoristiniai eilėraščiai), Racine moterų kvartetas. Vakarieni. Šokiama groja BALIO PAKŠTO ORKESTRAS.

Sausio 21 d., 8 val. vak. Balio Pakšto svetainėje (2801 West 38 Street)
METINIS PRIĖMIMAS - BANKETAS

Kvietimai gaunami: Marginiuose — Marquette Parke, Šimaitis Realty — Brighton Parke ir pas J. Karvelį — Bridgeporte.
Kviečia LB Chicagos Apygardos Valdyba

ALFONSAS NAKAS

ŠEŠIOLIKOS METŲ KELIAS NUO ŠIAULĖNŲ IKI DETROITTO

(Bronė ir Antanas Sukauskai vėl turi dukrelę Zitą)

Sausio iš 11 į 12 naktis Willow Run aerodrome tamsi, drėgna, paniurusi, nors temperatūra ne sausiškai švelni. Nežiūrint aerodromo parkavietėje paliktų kelių šimtų mašinų (jos priklausė išskridusiems keleiviams), laukiamojame halėje žmonės gali susikaupti ant pirštų. Vidurio savaitės vidurys nakties. Tik sausio 12-sios apie pirmą valandą ryto, halėje judėjimas kiek pagyvėja. Mat, gal desimties žmonių grupelė atvažiuo pasitikti iš Sovietijos atsikandančios jaunos ukrainietės, ir mes, penkiolika triukšmingų lietuviškų asabų, sugužėjome laukti Zitos Sukauskaitės...

Atsiskyriau įsodinęs į vieninkinį vežimėlį...

Visa Sukauskų šeima išsipūsiusi, it Velykų rytą. Motina Bronė ir tėvas Antanas žiba tik iš apsiirengimo, bet jų veidai tai kaip po trijų pamainų darbo fabrike, — ne tai išbalę, ne tai sujuodę. Blogiau, negu trys pamainos! Mažai jie bemiega nuo N. Metų, kada dukrelė skrido į

Maskvą. O kai prieš porą dienų gavo telegramą iš Kopenhagos, tai nė atsigulti nebandė: tiek dabar lėktuvų nelaimių!... Iš Atlanto dugno kaukelių neišgriebtum... Tiesa, šįnakt, geriau vakar, — apie devintą šaukė telefonu iš Niujorko, Antano sesuo. Zita jau tenai! Zita paėmė ragerio savaitės vidurys nakties. Tik sausio 12-sios apie pirmą valandą ryto, halėje judėjimas kiek pagyvėja. Mat, gal desimties žmonių grupelė atvažiuo pasitikti iš Sovietijos atsikandančios jaunos ukrainietės, ir mes, penkiolika triukšmingų lietuviškų asabų, sugužėjome laukti Zitos Sukauskaitės...

Seniai turiu paruošęs dukrai kalbą... Dabar tėvo veidas nušvinta ir jau tinka prie šventadieniškos aprangos. "Atsiskyriau su tavimi, įsodinęs į vieninkinį vežimėlį... Po šešiolikos su viršum metų, dukrele, pasitinku tave iš moderniško lėktuvo išlipusią..." Zinau metus. Klausiu, kokį mėnesį, dieną, kurioje Lietuvos vietoje? Tėvas Antanas nebesusigraibė, vietos

Kongo išbadėję vaikučiai Bakwango Igoninėje. Apie 3,000 jų yra maitinami Igoninėje.

ir datos šiandien pinasi...

Kas tikėjo, kad šitiek reikės laukti!?

"Gal", juokauju, "ir mergaitės gimimo datą pamiršai?" Antanas nebesiypso. "Zinai ką? Tikrai, pamiršau. Šiandien daug ką pamiršau. Klausk geriau žmoną. Moterys datas visada atsimena..."

Halės pakrašty linksmai klegeno jaunimas: keturiolikmetė Sukauskų gražuolė dukra Marjytė-Ramunė ir lygiai graži, grakšti Garliauskų vyresnioji — Aušrelė, buvo apsuptos kelių jaunuolių. Mat, ponija Ona Bražienė atvažiuo su abiem sūnumis (Vienas jų, Vidmantas, tik prieš pusmetį pats iš šiaulių čia atskrido), ponija Zuzana Januškevičienė — irgi su dviem. Kartu stoviniavo Zigmas ir Rimgaudas, Sukauskų sūnūs. Visas atžalynas, nė vienas nesiekias devyniolikos metų.

Palikęs Antaną su "Draugo" korespondentu Stasiu Garliausku, nuėjau kalbinti ponios Sukauskienės. Buvo dar kelios dešimtys minučių iki lėktuvo atskridimo, ir ji sėdėjo, bent paviršutiniškai, rami.

"Kaip ten su tuo vežimėliu?"

Kada, kur? Ir kada Zita gimusi?"

"Kada gimusi? Keturiadešimt trečiais rugpjūčio 14-tą. Šiaulėnuose. Žinot, toks mažas miestelis? O Zigmas gimė gegužės 20-tą, keturiadešimt antais. Kaip šiandien atsimenu!... Frontas buvo toks nepastovus, tai sen, tai ten. Vaikų amžiaus skirtumas tik metai. Užmuš abu iš karto. Kaip šiandien akyse stovi; Zitutę įsodinome į vieninkinį vežimėlį, Šiaulėnų miestelio vidury. Giedri, be debesėlio diena. Karšta. Dangus mėlynas. Zitutės akys mėlynos, kaip tėvo. Ir plaukai buvo balti... Vienintelis mūsų vaikas baltais plaukais. Sėdi vežimėlio vidury, dairosi, rankytėm plasnoja... Ar verkė? Ne, net keista dabar, gi tik vienuolikos mėnesių, o neverkė. Rodos, nė mes neverkėm. Su babune nuvažiuo. Su mano motina, Elzbieta Abramkienė, į Varnionių kaimą... Tiksliai data? Nagi, liepos 22-ra, keturiade-

šimt ketvirtais. Kas gi tuomet galvojo apie Vokietiją, apie Ameriką?! Manėm, pasitrauksime keliasdešimt kilometrų, frontas grįš į rytus, grįšime mes pas Zitutę. Kas gi tikėjo, kad šitiek ilgai, kad šešiolika metų reikės laukti, iki susigrąžinsime savo dukrelę!..."

Flight Nr. 821

Zinau, kad skaudu buvo poniai Sukauskieni grįžti į praeitį, ir skaudu buvo prisiminti tą giedrią liepos dvidešimt antrąją, kai paskutinį kartą pamajo nutolstančiai šviesiaplaukei lėlei. Metėmės į kitokio pobūdžio temą, nors ir apie tą pačią Zitą. Eėjusi tėvų kova su plieno ir atomų uždangomis, su šio ir ano raudonojo krašto biurokratais, iki telegramos, tartum karinavų gražiaspalvės raketos, emė sproginėti čia iš Radviliškio, čia iš Maskvos, čia iš Kopenhagos: atvažiuoja! atvažiuoja! atskrenda! Pasirodo, Sukauskai konkrečius žygius Zitą

atsiėmimui pradėjo 1957 m. balandžio 8 d., pirma atsargiai ištyrė, ar tikrai postalininėje eroje tenai nebegresia mergaitė pražūtis, pareiškus norą Sovietiją apleisti. Jie nesikreipė nei į Nixoną, nei į Mikojaną, nei į Chruščiovą. Afidevitus padarė JAV teisingumo departamente, kaip reikalaujama normalia tvarka, ir ne vieną laišką tekę rašyti SSSR milicijos vizų ir registracijos skyriui. Per beveik ketverius metus buvo daug rašyta, laukta, rašyta ir laukta...

Mūsų pokalbis staiga nutrūko, kai jaunimas mamai pranešė apie artėjantį laiką. Pasirodo, Zitotės lėktuvas, tvarkaraštyje pažymėtas "Skridimu Nr. 821", ateis numatytu laiku.

Zita! Zita!

Tas numatytas laikas buvo 2 val. 30 min. ryto, sausio 12 d., Viešpaties metais 1961, kurių Sukauskų šeima nepamirš niekada. Prieš penkiolikos žmonių būrelio akis viskas vyko nepaprastai greitai: tartum degančios milžiniško vanago akys, lėktuvo šviesos artėjo, motorų kriokimas garsėjo, prie pat halės pribėgęs milžinas pasisuko šonu, nutildė visus propelerius, ir sekundžių laike nuleido laiptus. Betgi prie lėktuvo griežtai draudžiama, o 15 žmonių sutilpti prie siauro kontrolieriaus durų — neįmanoma. Kai visi per Sukauskų šeimos galvas stiepięsi, įsitaisiau prie artimiausio

lango ir turėjau geriausią reginį, kokį niūras Willow Run aerodromo prieblandose galima turėti. Pirmuoju lėktuvo durų angoje pasirodė apvalus viduramžis vyras su čemodanu rankoje, ir tekinas spruko į vidų, laikinai saugydamas laukiančiųjų gretas.

Antras keleivis buvo Zita Sukauskaitė. Visi tai žinojome, nors matėme tik jos siluetą. Mergaitė leidosi, laiptelį po laiptelio, žemyn, tartum abejodama, ar žygiuoti į priekį, ar grįžti. Vienoje rankoje ji laikė čemodanėlį, kita buvo priglaudusi prie krūtinės didelę gėlių puokštelę. Nusileidusi laiptais sustojo. "Zita, Zita, Zita!" — emė šaukti prie durų susispaudusieji. Ji išgirdo ir jau drąsiau, sparčiau pajudėjo mūsų link. Tuomet visi penki Sukauskai, nebebudami draudimų, puolė pro duris jos sutikti ir pusiaukely tarp lėktuvo ir halės Zita daugelį kartų buvo čia tėvelių, čia sesutės, čia brolių glėbyje. Nors tėvas Antanas vėliau man tvirtino, kad spėjęs išdrožti seniai prirengtą kalbą: "...Atsiskyriau su tavimi įsodinęs į vieninkinį vežimėlį...", bet šį kartą aš labai abejoju jo teigimu...

Prieš ketvirtį šimtmečio užkonservuota lietuvaite...

Kai artimųjų išglamonėta, išbučiuota ir išdažyta Zita pasiekė halę, kai atsidūrusi šviesiam doridoriuje buvo supažindinti (Tęsinys 5 psl.)

CRANE SAVINGS AND Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street. Tel. LAFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Galiauja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.
Pinigai, idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

1909 1961

TAUPLYK STIPRIAUSIOJE CHICAGOS TAUPYMO BENDROVEJE
Turtas — \$80,000,000.00
Atsargos Fondas \$7,000,000.00

Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President

4 1/4% DIVIDENDAS MOKAMAS VISOMS SANTAUPOMS

NUO 1961 M. SAUSIO 1 DIENOS **FREE PARKING**
Indėliai atnešti iki sausio 12 dienos gaus dividendus nuo sausio 1 dienos.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIRginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 valandos ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiad. visai neatidarama.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

MOKAME 4 1/4%
metinį dividendą už santaupas visose sąskaitose.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIRginia 7-7747 John J. Kazanasuskas, Pres.

INVEST IN UNIVEST*

Current Dividend Rate **4 1/2%** per annum
Effective April 1, 1960

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 1-3070

*** Universal Investment Share Account**

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Chicagoje ir priemiesčiuose metams \$15.00
pusei metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusei metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.25

Užsienioose
metams \$16.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro, šeštadieniais — iki 12-tos.

Biudžetas su kaupu

Prez. Eisenhoweris vakar pasiuntė JAV kongresui paskutinį savo biudžetą, skiriamą išdo metams, kurie prasidės ateinančio liepos mėnesio 1 dieną ir baigsis 1962 m. birželio 30 d. Jo pateiktą biudžetą vykdydys jau naujoji administracija, nors ji, žinoma, galės padaryti jame kai kurių pakeitimų.

Nėra abejonės, kad žymūs pakeitimai turės būt padaryti, nes prez. Eisenhowerio sąmatos, atrodo, per daug optimistiškos ir net gali kai kuriais atžvilgiais pasirodyti visai nereališkos.

Storoje sąmatų knygoje, kurią paruošė dabartinis biudžeto direktorius pagal prez. Eisenhowerio nurodymus, numatoma ateinantiems "fiskaliniams" (finansiniams) metams \$80.9 milijonų išlaidų ir 82.3 milijonų pajamų. Tai reikštų, kad federalinis išdas turės netoli pusantro bilijono dolerių perviršio.

Bet tie apskaičiavimai yra pagrįsti spėjimu, kad biznio atoslūgis jau visai baigiasi ir per ateinančius mėnesius jį ims palaipsniui kilti. Tokiai pažiūrai, deja, nedaug kas bepritaris, nes gyvenimo tikrovė liudija ką kita. Darbai pramonės įmonėse mažėja; darbininkai, inžinieriai ir ofisų tarnautojai atleidžiami. Bedarbių skaičius jau gruodžio pabaigoje buvo pasiekęs keturis ir tris ketvirtčius milijono ir manoma, kad iki sausio pabaigos jį prašoks 5 milijonus.

Ar Kennedy administracijai pasiseks šitą smukimą sustabdyti, sunku pasakyti. Bet jei ir pasisektų, tai dar nereikštų, kad darbai tuojau pradės eiti visais garais. Gal būt, teks organizuoti ir finansuoti viešųjų darbų projektus. O kai tuo tarpu dėl biznio atoslūgio bus sumažėjusios pajamos iš didžiųjų korporacijų mokesčių, tai iš ko galės pasidaryti biudžeto perviršis?

Prez. Eisenhowerio pateiktos sąmatos yra išdava ty optimistų iliuzijų, kuriomis buvo puošiami jo 8 metų administracijos "pasiekimai". Buvo skelbiama, kad esanti pasiekta tokia gerovė, kokios dar nėra mačiusi istorija!

Kad tik nereikėtų dabar nusivilti. Tačiau prezidento patarėjai, tur būt, mano, kad, jei įvyks nusivylimas, tai žmonės kaltins ne senąją, o naująją administraciją. Ir pastarosios kritikai sakys: Kodėl gi Kennedy nepadarė taip, kad būtų "puiku", kaip buvo Eisenhowerio laikais?!

Po savaitės kitos pamatysime arba išgirsime kaip dalykai iš tiesų stovi. Nauji Washingtono šeiminkai turės gi pakelti šilkinę uždangą (laimė, kad ji ne geležinė!), už kurios slypi daug ko mums šiandien nežinomo. Norint padėti taisyti, tenka visų pirma pasakyti Kas Yra.

APŽVALGA

BĖGA NUO GOMULKOS

Reuters telegrama iš Romos praneša, kad Boleslaw Rajsacher, Lenkijos žinių agentūros PAP korespondentas Italijos sostinėje, kreipėsi į Italijos vyriausybę, prašydamas politinės prieglaudos.

Matyt, žmogus nebeįsiskandė. Nors Gomulkos režimas nėra toks žiaurus kaip Chruščiovo, bet vistiek jį ai slopina politinė ir dvasinė lenkų tautos laisvė; o spaudos darbininkai yra verčiami tą spaudą dailinti arba slėpti nuo publikos akių.

LIEPIA MELŽTI KARVES

Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas perėitą penktadienį, susirinkęs Kremliuje, svarstė žemės ūkio negalavimus, kurie kamuoja sovietų kraštą jau antri metai. Ką centro susirinkimo dalyviai kalbėjo, nežinia, nes spaudos atstovai nebuvo į posėdį įleisti.

Bet Maskvos radijas nuosirinkimo pranešė, kad agrikultūros ministerijos valdininkai ir kolchozų vedėjai skundėsi blogais orais, aiškindami, kodėl buvo menkas javų derlius ir sumažėjo ūkio produktai. Chruščiovas tvėijosi iš jų, sakydamas, kad jie be reikalo kaltina Poną Dievą, norėdami pateisinti savo apsilėidimą ir nesugebėjimą.

Vieno kolchozo (kolektyvinio ūkio) tarnautojas nusiskundė, kad jo ūkis negalėjęs gauti melžiamųjų mašinų. Nikita jam atsakė, kad tas tarnautojas ir kiti vietiniai ūkių vedėjai turėtų "padirbėti savaitę kitą, kaip karvių melžėjai — tada jūs gausite melžiamąsias mašinas".

Pasakė kolechozo tarnautojas kitas, kad žemės ūkio ministerija samdo per daug moterų karvėms melžti, tuo tarpu kai tą darbą turėtų atlikti mašinos. Chruščiovas į tai pastebėjo, kad ministeris, kurio žinioje yra šis reikalas, "turėtų melžti karves per mėnesį".

Kremliaus diktatorius žino savo valdinių psichologiją ir moka tokiais kaimiškais juokais nukreipti jų dėmesį nuo savo klaidų ir nepasisekimų. Juk svarbiausia SSRS žemės ūkio bėdų priežastis yra netikusios *pačdžios sistema* ir jos žiauri *ekonominė politika*, kuri siekia greitai tempu išugdyti sunkiąją pramonę, nežmoniška išnaudodama ūkininkus.

Kas už tai atsako daugiau, jei ne pats Chruščiovas? Jisai ir turėtų eiti karvių melžti — ne dvi savaites, ne mėnesį, o visą laiką.

FAKTAI IR JŲ AIŠKINIMAS

Komentuodamas neseniai išspausdintą "Naujiene" reportažą iš Kanados apie pasikalbėjimą su Mr. X, liečiantį santykių klausimą tarp Vatikaną ir Kremliaus, V. Rim. rašo "Drauge", kad tas Mr. X greičiausiai esąs "Maskvos agentas" ir kad

"Visos Mr. X informacijos ir visas straipsnio tonas yra pagal Maskvos užsakyimą. Po straipsniu galėtų pasirašyti tasai Mr. X tikra pavarde su visais Kremliaus ponais."

Tai spėliojimai be jokio pagrindo. Kremliaus ponai tikrai nedėtų savo pavardžių po tuo, ką Mr. X pasakojo mūsų reporteriui, ir yra labai rimtų priežasčių, kodėl nenori savo pavardės skelbti reporterio informuotojas.

Jo informacija nėra suteikta "pagal Maskvos užsakyimą" ir visai nėra panaši į tai, kas tikėtų Kremliui.

Vietoje šių nerimtų įtarinėjimų, būtų buvę geriau, jei Mr. V. Rim. būtų pabandęs išaiškinti vieną kitą faktą, suiminėję tamė reportažė. Sakysime, tą faktą, kad tapo patenkintas Gomulkos vyriausybės reikalavimas sugrąžinti komunistų valdomai Lenkijai brangių lenkų tautos istorinius turtus, buvusius Quebec provincijos ir kardinolo Paul Emil Leger globoje. Lenkų egziliinė vyriausybė tam Varšuvos reikalavimui labai priešinosi.

Tų brangenybių gražinimo faktas buvo plačiai paminėtas Kanados ir Jungtinių Valstijų spaudoje. Todėl niekas negali sakyti, kad tai esąs Mr. X prasimanymas "pagal Kremliaus užsakyimą". To, ką jį pasakojo pvz. apie vyskupo Steponavičiaus veiklą, nei mes, nei kas kitas patikrinti negali; todėl lengva bet kam šie faktai informacijos dalį panceli. Pasakei, kad tai tuščia pasaka — ir baigta. Šitą neigimo metodą V. Rim. kaip tik ir vartoja. Bet *nuolatida lenkų Liaudies Respublikos ponams* yra nepaneigiamas, visiems žinomas įvykis.

Tačiau šito reikšmingo fakto "Drauge" vedamojo rašytojas nė nebando panagrinti. Neįkanda.

KENNEDY - NAUJASIS JAV PREZIDENTAS

(Tęsinys)

Kitas minimas asmuo JAV politišrame gyvenime buvo Frank Norris, kuris daug metų atstovavo kongrese Nebraską. Tai buvo idealistas, progresyvus respublikonas, vedęs ilgą kovą kongrese dėl suteikimo pigios elektros jėgos Tennessee Valley. Tam baisiausiai priešinosi privačių bendrovių interesai. 1917 metais jis vedė kovą prieš prezidento Wilsono pasiūlymą apginkluoti prekybos laivus; kalbėjo apie amunicijos fabrikanų pelnus. Neatsižvelgdamas į tai, kad jį į kongresą buvo išrinkę Nebraskos respublikonai, 1928 m. jis rėmė kataliko Al Smitho kandidatūrą į prezidentus. Dėl jo nepriklausomumo kartais susirinkimuose minios jį nušvilpdavo, vadindavo jį "politiniu valkata", "moraliniu iškrypėliu", "bolševiku". Tačiau savo įsitikinimų jis tvirtai laikėsi, nepaisydamas pasėkų. Toks nusistatymas ir yra žmogaus moralinės ir politinės drąsos pagrindas.

Savarankaus charakterio politiniu veikėju būta visose partijose. Knogos pabaigoje autorius nepamiršo ir Robert Tafto, kuris, kaip žinome, buvo laikomas dešiniausiu konservatorium, kartais vadinamas "Mr. Republican". Kai kuriais klausimais jis ėjo ir prieš savo partiją. Pavyzdžiui, Taftas labai rėmė butų kolonijų federalinę statybą pagalba, kad biudžetui žmonės galėtų gauti pigesnius butus. Tada daugelis jo partijos žmonių ėmė sakyti, kad "socialistai pagavo Taftą į savo būčių". Ypač jis priešinosi Nuernbergo karo kriminalistų teismui, sakydamas, kad šis karo laimėtojų suorganizuotas teismas nieko bendro neturi su angli-saksų teisės pagrindais bei koncepcija.

Tai buvo labai nepopuliari skelbti šitokias idėjas, ypač JAV. Gal būt, dėl to jis 1948 m. konvencijoje pralaimėjo, kai kandidatų į prezidentus buvo parinktas Dewey, o 1952 m. Eisenhoweris. Jis nekeitė savo įsitikinimų, giliai tikėjo į "individo laisvę savarankiškai galvoti". Ši jo išsireiškima autorius cituoja savo knygoje.

Tai gi, J. F. Kennedy parodo, kad JAV parlamentinėje istorijoje nemažai buvo žmonių, kurie kritiškais momentais, moralinio impulso vedami, pasitaravo savo tautai, parodydami daug politinės drąsos, nors asmeniškai rizikavo savo karjerą ir ne-

mažai, jų dėlo nukentėjo. Tačiau, ne visi politikai (kartais pažeminančiai vadinami "politikieriais" yra demagogai, pataikauja, apgaudinėja savo rinkikau. Kartais nusileidimas yra reikalingas, be kompromisų įstatymdavybės darbe negalima apsieiti. Kartais geriau turėti blogesnį įstatymą, negu jokio įstatymo. Tačiau šio krašto istorija rodo, kad čia buvo ir yra nemažai politikos vadų, kurie rizikavo savo ateitimi, bet nepataikavo balsuotojams, jeigu sąžinė kitai diktavo.

Ir pats "Profiles in Courage" autorius yra drąsus

Jau vien šitokios temos savo knygai pasirinkimas rodo, kad jam yra arti prie širdies tie politikai, kurie parodė moralinę ir politinę drąsą. Ir jis pats yra drąsus. Savo asmeninį drašumą jau jis buvo parodęs karo metu, kovose su japonais Pacifike, gelbėdamas kovos draugus, pats būdamas sužeistas, rizikuodamas savo gyvybę. Pirmą kartą jis drąsiai statė savo kandidatūrą į kongresą, rodos, dar pilnai neturėdamas 30 metų.

Žinant, kad buvo stiprus nusistatymas kai kuriose visuomenės sferose prieš katalikus, nemažai drąsos jam reikėjo, kad pirmam nukabinti nuo Baltųjų Rūmų tą kortelę, ant kurios, atrodo, buvo parašyta "tik dėl protestantų". Buvo padarytas galas diskriminacijai katalikų atžvilgiu. Tas padidins religinę toleranciją šiame krašte, kai katalikai jausis, jog jie nėra žeminami, ir jiems dabar keliai atidaryti į aukščiausią vietą valstybeje.

Nemažą narsumą parodė J. F. Kennedy prieš kelis metus, kai būdamas kongresmanu kovojou už "housing bill". Jis visada buvo palankus butų atžvilgiu neturintiems žmonėms ir Atstovų Rūmuose buvo pateikęs įstatymo projektą ryšium su miestų landynių kvartalų sutvarkymu (slum clearance) ir federalinės pagalbos pigesnių butų kolonijų statybai. Amerikos Legiono vadai tuo metu prieš tai protestavo, kalbėjo apie jų bonusus. Nors jis paprastai ramiai laikosi debatuose, bet šį kartą Kennedy kraujas užvirė. Atsistojęs kongrese jis priminė, jog ir jis pats yra karo veteranas ir pasakė, kad labai apgailėstauja, jog "Amerikos Legionas nuo 1918 metų nepateikė nė vienos konstruktyvės minties ryšium su visos tautos gerove".

Jo kolegos, kiti atstovai, išsigando dėl tokio pareiškimo. Tai yra labai įtakinga organizacija,

Dr. P. Grigaitis išvyksta į Washingtoną

Rytoj, 4 valandą popiet, Dr. P. Grigaitis išvažiuoja traukiniu į Washingtoną, D. C., dalyvauti naujojo prezidento John Kennedy ir viceprezidento Lyndon Johnson inauguracijoje.

Atvykęs į Washingtoną sausio 19 dienos ryte, "Naujienu" redaktorius ir ALT centro sekretorius dalyvaus, tą pačią dieną, senatoriaus Th. F. Green pagerbimo pietuose. Senato užsienio santykių komitetas, beje, perėitą savaitę pagerbė ilgametį savo buvusįjį pirmininką, vienbalsiai nutardamas suteikti jam Chairman Emeritus titulą, nors jįsai dėl savo 93 metų amžiaus ir nesveikatos iš senato pasitraukė.

Sausio 20 d., po inauguracijos parado, Dr. Grigaitis yra pakviestas į senatoriaus Paul H. Douglas pobūvį ir sutiko jame dalyvauti.

tada turėjusi apie 3 milijonus narių. Jie jam patarė atsisprasyti. Tačiau vėl pakilęs iš vietos, Kennedy ne tik neatsisprase, bet pakartojou kaltinimus šitos organizacijos vadovybei dėl jos opozicijos federalinės pagalbos namų statymo biliumi. Vėliau Legionas sutiko paremti jo projektą.

Nepabugo J. F. Kennedy kritikuoti ir savo partijos vadus, Franklin Rooseveltą ir Harry Trumaną. Vieną dieną būdamas atstovu rūmuose (tada dar mažai žinomas kongresmanas), Kennedy staiga pakilo iš savo vietos (tas buvo sausio 25 d.) ir ėmė smarkiausiai pulti Roosevelto Jautos politiką. Kinijos praradimą ir, nupasakojęs didelės klaidas, padarytas jo partijos vadų Tolimųjų Rytų politiką, šitokiais žodžiais baigė savo kalbą: "Tai yra tragiškas dalykas ta Kinijos byla, dėl kurios išlaikymo anuomet mes kovojome. Ką mūsų jauni vyrai buvo išgelbėję, mūsų diplomatai ir mūsų prezidentas praspilpė (frittered away)". Jis rėmė ir buvusių Lenkijos kareivių išleidimą į JAV kaip bent mažutę kompensaciją už Lenkijai padarytas skriaudas Jaltoje. 1957 m., jau būdamas senatorium, jis drąsiai kritikavo Prancūzijos politiką Indo-Kinijoje ir jos atsisakymą tais laikais daryti koncesijos Alžirui.

Jis visados pasižymėjo charakterio savarankumu, ir partijos rėmai jam yra persiauri.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS
JOS VISAD RAŠO TEISYBĘ

PASAKOS APIE ITALIJĄ

Nėra pasakų, gražesnių už tas, kurias sukuria pats gyvenimas.
Andersenąs

16. — Ir mes išplaukėme, nieko nesitikėdami, tikėtai geros sėkmės. Mano tėvas buvo tvirtas žmogus, prityres žvejis, bet ką tik prieš tai buvo sirgęs — krūtinę skaudėjo, ir rankų pirštai buvo susukti reumatizmo — žvejų liga.

— Tai labai gudrus ir piktas vėjas, štai tas, kuris taip maloniai pučia į mus nuo kranto, tartum tyliai stumdamas į jūrą. — ten jis prieina prie mūsų nepastebimas ir staiga puola jus, lyg jūs jį būtumėte įžeidę. Valtis tučiuojau atitruksta ir lekia pavėjui, kai kada aukštyn skiautere, o jūs — vandenį. Tai įvyksta vieną akimirka, jūs nespėjate nusikeikti arba paminėti Dievo vardą, o jus jau suka, gena tolyn. Plėšikas sąžiningesnis už tą vėją. Beje — žmonės visuomet sąžiningesnės už stichiją.

— Taip, štai tas vėjas ir smogė mums už keturių kilometrų nuo kranto — visai arti, kaip matote, smogė netikėtai, kaip bailys ir niekšas.

— "Gvido! — tarė tėvas, griebdamas irklus suluosintais pirštais. — Laikykis, Gvido! Greičiau — inkarą!"

— Bet kof aš traukiau inkarą, tėvas irklų gavo smūgį ir krūtinę — jam iš rankų išplėšė irklus — jis krito ant dugno be sąmonės. Aš neturėjau laiko jam pagelbėti, kiekvieną akimirka galėjęs mus apversiti. Iš pradžių — viskas darėsi greitai: kai aš griebiau irklus, mes jau kažkur skriejome, vandens dulkių apsupti, vėjas plėšė bangų viršūnes ir šlakstė mus tartum kunigas, tik daug uoliau ir visai ne dėl to, kad nuplautų mūsų nuodėmes.

— "Čia rimtas dalykas, mano sūnau! — tarė tėvas atsipeikėjęs ir žvilgterėjo į kranto pusę. — Čia — ilgam, brangusis mano"

— Jei esi jaunas — nelengvai tiki pavojumi, aš bandžiau irtis, dariau viską, kas reikia daryti vandenyje pavojaus valandą, kai tas vėjas — piklų vėlnių alsavimas — meiliai kasa jums tūkstančius kapų ir už dyką gieda rekviem.

— "Sėdėk ramiai, Gvido, — tarė tėvas, šypsodamasis ir purtydamas vandenį nuo galvos. — Kokią naudą kapstyti jūrą degutukais? Tausok jėgas, o jei ne — bergždžiai tavęs lauks namiškiai!"

— Svaido žaliosios bangos mūsų mažytę valtį kaip vaikai sviedinį, žvilgterėjo į mus pro valties briaunas, kyla viršum galvų, staigia, krato, mes krentame į gilią duobę, kylame ant baltų kėturų — o krantas vis bėga nuo mūsų tolyn ir taip pat šokinėja kaip mūsų valtis. Tada tėvas man sako:

— "Tu, gal būt, sugrįši į žemę, o aš — ne! Paklausk, ką aš tau kalbėsiu apie žuvį ir darbą..."

— Ir ėmė jį man pasakoti visą, ką žinojo apie tų ir kitų žuvų įpročius — kur, kada ir kaip sėkmingiau jas žvejoti.

— "Gal mums verčiau pasimejsti, tėve?" — pasiūliau aš, supratęs, kad mūsų būklė prasta: mes buvome lyg du trušėliai tarp gaujos baltų šunų, iš visų pusių rodančių mums dantis.

— "Dievas viską mato! — pasakė jis. — Jis žino, kad štai žmonės, sukurti žemei, žūsta jūroje ir kad vienas jų, nesitikėdamas išsigelbėti, turi perduoti stūni tą, ką žino. Darbas reikalingas žemei ir žmonėms — Dievas tą supranta..."

— Ir, papasakojęs man viską, ką žinojo apie darbą, tėvas ėmė pasakoti, kaip reikia gyventi su žmonėmis.

— "Argi dabar laikas mane mokytį? — tariau aš. — Žemėje tu nedarai to!"

— "Žemėje aš neįėjau taip arti mirties".

— Vėjas staigė kaip žveris, skalavo vilnys — tėvas turėjo rėkti, kad aš girdėčiau, ir jis rėkė:

— "Visuomet laikykis taip, tartum nieko nėra už tave geresnio ir nieko nėra blogesnio, — tada bus teisinga! Bajoras ir žvejas, kunigas ir kareivis — vienas kūnas, ir tu toks pat reikalingas jo sanarys, kaip visi kiti. Niekuomet nesiartink prie žmogaus, manydamas, kad jame daugiau pikto nei gero, — manyk, kad gero daugiau jame — taip ir bus! Žmonės duoda tai, ko iš jų reikalaujama".

— Aišku, tai buvo pasakyta ne iš karto, taip, žinote, tartum komanda: mus

svaidė nuo bangos ant bangos, čia iš apačios, čia iš viršaus, pro vandens purlus aš girdėjau tuos žodžius. Daug ką vėjas nusinešdavo dar man nenugirdus, daug ko iš negalėjau suprasti — argi metas mokytis, sūnjore, kada kiekvieną akimirka gresia mirtis! Man buvo bangu, aš pirmą kartą mačiau tokią įsitusią jūrą ir jaučiausi joje šitoks bejėgis. Ir negaliau pasakyti — ar tuomet, ar vėliau prisimindamas tas valandas, aš patyriau jausmą, kuris ir šiandien dar likęs gyvas mano širdyje.

— Kaip šiandien matau tėvą: jis sėdi valties dugne, išskėtęs ligotas rankas, iškišęs pirštais į valties šonus, jo skrybėlė nuplauka, vilnys šoka jam ant galvos ir ant pečių — čia iš dešinės, čia iš kairės, plekia iš užpakalio ir iš priešakio, jis purto galvą, prunkščia ir protarpiais rėkia man. Sušlapęs jis pasidarė mažytis, o jo akys iš baimės, o gal iš skausmo — didžiulės. Aš manau — iš skausmo.

— "Klausk! — rėkė man. — Ei — girdi?"

— Kai kada aš jam atsakinėjau:

— "Girdžiu!"

— "Atmink — visa, kas gera — iš žmogaus".

— "Gerai!" — atsakiau aš.

— Niekuomet jis taip nėra kalbėjęs su manimi žemėje. Buvo linksmas, geras, bet man rodėsi, kad jis žiūrį į mane pašaipiai ir su nepasitikėjimu, kad aš jam dar vai-

kas. Kai kada tatai mane žeidė — jaunystė savinyla.

— Jo riksmas tramdė mano baimę. Tur būt, todėl viską taip gerai ir atmenu.

Senas žvejis patyloję, žvilgterėjo į baltą jūrą, nusišypojoji ir tarė mirkeltėjęs:

— Prisižiūrėjęs į žmones, aš žinau, sūnjore, kad atminti — tai tas pat, ką ir darau, o kuo daugiau suprantį, tuo daugiau matai gero, — ir tikrai taip, patikėkite!

— Taip, taigi — atmenu mielą man, šlapį jo veidą ir didžiules akis — žūrėjo jos į mane rimtai, meliiai, taip, kad aš tuomet žinojau — man lemta žūti ne tą dieną. Bijojau, bet žinojau, kad nežūsiu.

— Mus, žinoma, audra apvertė. Štai — mes abu kunkuliuojančiame vandenyje, putose, kurios akina mus, bangos mėto mūsų kūnus, daužo juos į valties skiautere. Mes dar ankščiau priėjome prie stouly viską, ką buvo galima priištiti, mūsų rankose virvės, mes nealirūksime nuo savo valties, kol jėgos neišsėks, bet — vandenįje laikytis sunku. Keletą kartų jis arba aš buvome užblokiši ant valties priekio ir tučiuojau vėl nuo jo nuplauti. Čia svarbiausia, kad sukasi galva, kursti ir anki — akys ir ausys pilnos vandens, ir jo labai daug ryji.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Nauji enas"

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Šaudosi

Raymond Bush, 32 metų bedarbis, sekmadienio naktį persovė savo žmoną ir nušovė du vyrus, William Ostler, 30, ir Claude Colwell, 25 metų. Žmona, Grace Bush, 25 metų, prieš trejetą savaičių buvo nuo vyro atsiskyrusi. Bush suimtas.

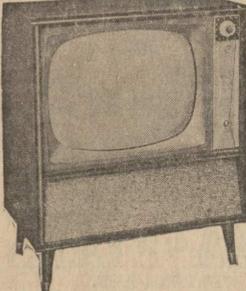
"Naciai" piketuoja "Exodus"

Sekmadienį prieš pradendant

TELEVIZIJŲ IŠPARDAVIMAS

KAINOS SUMAŽINTOS DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENĄ TELEVIZIJĄ

Naujausi modeliai RCA, Zenith, Philco ir kitai.

17 colių Portable T.V. \$89.00
21 col. kabinetinė T.V. \$98.00
21 col. Zenith stalinė \$98.00
19 col. Portable T. V. \$138.00
RCA Color-spalv. T.V. \$495
Radijai su laikrodžiu \$19.00 ir aukščiau.

AM ir FM radijai nuo \$34.00 ir aukščiau.

Didelis pasirinkimas staliųjų ir kabinetinių Stereo fonografų nuo \$49.00

Hohner elektriniai vargonėliai \$99.00

Dėl T. V. sutaisyimo skambinkite: CAIumet 5-7237

JOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 SO. HALSTED ST. Tel. CAIumet 5-7237

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 11 iki 5 val. po pietų.

Budriko radijo programa iš WHFC stoties 1450 kil. sekmadieniais nuo 2:15 po pietų.

NEW LIFE DELICATESSEN

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa. 3146 SO. HALSTED STREET Victory 2-7666. Jonas Grinius, savininkas

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$66.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvi, 3305 So. Halsted St. Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. A. ir L. Kavaliauskai. (Sk.)

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

rodyti filmą "Exodus" apie žydų emigraciją iš Vokietijos kacetų į Izraelį, keturi jauni vyrai su mėlynai-raudonais raiščiais ant rankovių ir plakatais nemėsi pasirodė prie Cinosgate teatro, miesto centre, bet būrys pikty teatro lankytojų demonstrantus išvaikė. Plakatuose buvo užrašai tokie, kaip "Exodus, kurį jums pagamino Hollywoodo raudonieji". Raiščiuose ant rankovių buvo išsitos raidės "FAN" (Fighting American Nationalists).

Sun-Times praneša, kad "Exodus" tekstą scenai parašęs Dalton Trumbo yra vienas iš grupės rašytojų, kurie prieš ketletą metų atsisakė Senato komisijai atsakyti į klausimus apie priklausimą komunistams.

A. F. Wells laimėjo

Miesto mēras Daley, pasitaręs su miesto patarėju Melaniphy, nutarė paskirti prie Trafiko teismo keturis ar penkis kaltintojus. "Man tikrai malonu tai išgirsti", pasakė Alfonso F. Wells, Trafiko Teismo teisėjų prievaizdas, kurs tų trūkumą buvo iškėles ir reikalavo, kad teismo referentams sprendžiant trafiko bylas, prie kiekvieno referento būtų ir kaltintojas. "Tai yra žingsnis pirmyn, publikos interesams apsaugoti", jis pridėjo.

Rabinai Ben Gurioną vadina "apgailėtiniu DP"

Chicago ir bendrai Amerikos žydų rabinai labai užsigavę ant Izraelio ministerio pirmininko David Ben Gurion už tai, kad šis paskatino tikinčiuosius žydus keltis į Izraelį.

Ben Gurion, kurs seniai yra suinteresuotas, kad kuo daugiau galėtų patraukti žydų iš JAV, nes jų išimokslinimas ir patyrimas daug padėtų naujai valstybei, labai pritrenkė Pasaulio Sionistų Kongresą savo neseniai pacituotu Talmudo pasakymu, kad "kas gyvena ne Izraelio žemėje, yra lygus tokiam, kuris neturi Dievo".

Išgirdęs sionistų didelį užsigavimą, Ben Gurion vėliau aiškino, kad jo mintis buvo iškreipta, nes jis ta citata tik norėjo žydus paskatinti daugiau keltis į Izraelį pastoviai apsigyventi.

Žydų teologinės kolegijos Skokie prezidentas Dr. Oskar Fasman ir tai atsakė: "Mr. Ben Gurion tikriausiai nėra joks autoritetas šaltinis žydų teologijos srityje ir jo per visą amžių rodyta indiferencija pagrindiniams judaizmo ritualams automatiškai jam atima teisę kalbėti apie tikėjimą, kurį išpažįsta milijonai žydų. Jo pareiškimas nesukrės rabinų mokslininkų niekur pasaulyje, nes jie beregint pastebės, kaip grubiai jis klysta, aiškindamas Talmudo pažiūrą. Bet (tas pareiškimas) erzins juos, matant, kaip kitais atžvilgiais inteligentiškas žmogus valstybininko estradą nori paversti į dvasinio vado pamokslinycią, kur jis yra tik apgailėtinas DP".

Paieškomos Kazimiero Norušo seserys

Waterbury, Conn. Šiomis dienomis mirė Kazimieras Norušas, kilęs iš Lietuvos, Seduvos parapijos, ilgus metus gyvenęs Waterbury, Conn.

Chicagoje ar jos apylinkėse gyvena ar tebegyvena dvi jo seserys su šeimomis. Būtų gera, kad atsiliptų. Joms gali tekti dalis jų brolio palikimo.

Norušos seserys prašomos rašyti tokiu adresu: Mr. Felix J. Milickis, P.O. Box 66, Waterbury 20, Conn.

UTENISKIŲ VEIKLA

Utenos Apskričio Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyko antradienį, sausio 10 d., Vengeliausko salėje, 8 val. vak. Iš valdybos raportų paaiškėjo, kad praėjusiais metais mirė 15 klubo narių. Tai didelis nuostolis klubui nariais ir turtais.

Iš praėtų metų parengimų komisijos raportu paaiškėjo, kad metinis parengimas buvo sėkmingas. Apmokėjus visas išlaidas klubui liko pelno apie \$110. Komisijos raportas priimtas su pagyrimu. Iš revizijos komisijos pranešimo paaiškėjo, kad klubas finansiškai gerai stovi, nors ir daug nuostolių turėjo praėjusiais metais.

Klubo pirmininkas J. Baličias pranešė, kad klubo pavasarinis parengimas įvyks balandžio mėnesį ir kvietė visus narius dalyvauti. Darbininkai parengimui bus išrinkti vėliau.

Koresp.

Žinia apie Albina Naujokaitį

"Naujienų" gruodžio 7 dienos laidoje buvo išspausdinta žinia antrašte: "Ištikimybės pareiga". Žinioje kalbama apie Albaną Naujokaitį. Faktiškai turėjo būti: Albina Naujokaitis. Šia proga bus pravartu, kiek patikslinus, tą žinią pakartoti.

Albina Naujokaitis, gyvenęs 6627 S. Claremont Ave., nepaisydamas mirties pavojaus (nuotroškimo nuo smalkių), neapleido šarvoto troko. Jis tarnauja Thillens kompanijoje, kuri išmaino čekius įvairių įmonių tarnautojams.

Kai Naujokaitis atvyko prie Edgewater Beach viešbučio ir atidarė langelį, kad galėtų mairnyti to viešbučio tarnautojams čekius, jis staiga sukruto. Tarnautojai iškėjo per langelį raštelį, kad atidaryti duris ir išeiti šviežio oro ir tuo būdu apsaugotų savo gyvastį. Tačiau Naujokaitis atsisakė tai padaryti, nes jam rūpėjo apsaugoti pinigai (apie \$50,000), kurie buvo šarvuotame troke.

Buvo pašaukti ugniagesiai. Naujokaitis atidarė duris, bet buvo jau gerokai smalkių prietroškintas. Manoma, kad nuodingosios dujos prasiveržė iš motoro arba šildytuvo.

Naujokaitį teko vežti į ligoninę.

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

nių, kurių po trumpo laiko jis apleido ir vėl grįžo prie savo pareigų.

Beje, Albinas Naujokaitis yra sūnus Juozo Naujokaičio (gyvenančio 2022 W. 69 St.), žinomo biznieriiaus, kuris verčiasi perkraustymu.

TRUMPAI

— LB Chicago apygardos valdybos posėdyje, įvykusiame J. Jasačio bute sausio 8 d., buvo apsitarta, be kasdieninių, ir didesni reikalai, kaip: prof. S. Kairiui paramos organizavimas, Kovojančios Lietuvos dienos pravedimas, Lietuvių Namų statymo klausimas, metinio apygardos suvažiavimo reikalai, sausio 29 d. Vyčių salėje, taip pat tradiciniu Priėmimo-Banketo, įvykstančio sausio 21 d. Pakšto salėje, problemos. Šis posėdis buvo darbinės apygardos valdybos paskutinis, nes suvažiavimo metu bus renkama nauja apygardos valdyba.

— Prof. S. Kairiui, Vasario 16 akto signatarui, paremti, LB Chicago apygardos valdyba nutarė sudaryti komitetą. Komiteto organizavimo reikalinga mielai sutiko apsiimti valdybos išdinininkas Jonas Bertasius.

— Matematikų - fizikų draugijos narių susirinkimas įvyks sekmdienį, sausio 22 d. 11:30 val. ryto Jaunimo Centre. Prof. Matas Kriščiūnas skaitys paskaitą tema "Astronominiai dydžių matavimas". Draugijos nariai ir šiaip besidomintieji nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

Valdyba

— Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicago skyriaus valdyba maloniai kviečia plačiąja visuomene dalyvauti jų tradiciniame baliuje, kuris įvyks The Drake Hotel Gold Coast Ballroom patalpose, N. Michigan Ave ir Walton gatvių kampas, š. m. sausio 28 d. 7:30 val. vakaro. Šokiams gros 15 žmonių Fredi Fisher orkestras.

Bilietus galima gauti "Daina TV Co., 3321 S. Halsted Street, CL 4-5665 ir "Marginuose" 2511 W. 69th St., PR 8-4585.

(Sk.).

RENTING IN GENERAL

NUMOS

NEMOKAMAI

PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI

Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti PRospect 8-2233

BELL-VARPAS

6455 So. Kedzie Ave.

ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas su šiluma ir karštu vandeniu. 1835 W. 59th St. — RE 7-3766.

ISNUOMOJAMAS kambarys blaiviam ir nerūkantiems vyrai ir moterims. arba gali būti vedusiu pora. Duosiu kambarių neturintys moteriškai, kuri sutiks prižiūrėti savininkę, darbo labai nedaug. 4741 S. Kostner. Tel. BI 7-0214.

8 KAMB. BUTAI

Sildymas garu. Naujai dekoruoti. Centrinėje vietoje. Arti naujos McCormick Exposition salės prie 23 St. Pigiai parduodami baldai, jei jų reikia. Teirautis ofise 2020 So. Indiana Ave. arba skambinti R. B. Tanner, agentas CA 5-5954.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

MESOS KRAUTUVĖ, gerai einas biznis geroje apylinkėje, Marquette Parko rajone. Parduodama dėl ligos RE 7-4657

PROGA BIZNIERIAMS

Rockote Paint Co. — A. Kolybės dažai. Jie gaminami nuo 1927 m. AA1 ir D & B vadovaujantieji spalvų atžvilgiu dėka Spectro-Matic spalvų paskirstymo mašinų. Firma ieško gabu parduotuvė įvairiose vietovėse. Dar yra keletas laisvų, šiam bizniui palankių apylinkių. Jos siūlo jums gerą uždarbį didėjančiose kolonijose. Kompanija padės finansiniai kiekvienam norinčiam atidaryti nuosavą dažų krautuvi ir pamokys, kaip tokį biznį tvarkyti. Norėdami platesnį informaciją, skambinkite, telegrafuokite arba rašykite šiuo adresu: Mr. John A. Newman, Sales Manager ROCKOTE PAINT CO. Rockford, Illinois — WO 4-7873. Prašau kreiptis angliškai.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

1½ AUKŠTO MŪRINIS, 5 ir 3 kamb., alyva šildomas, garažas, \$85 pajamų mėnesiui ir savininkui butas, arti 53 ir Richmond. Tik \$20,500.

DVIEJUŲ AUKŠTŲ MŪRINIS 5 ir 5, plytelių vonia ir virtuvė, atskiros šildymo sistemos, 2 auto mūrinis garažas, arti 65th ir Fairfield, \$31,900.

DVIEJUŲ AUKŠTŲ MŪRINIS, 6 ir 6, platus sklypas, 1 metų šildymo sistema, mūrinis 2 auto garažas. Marquette Parke. \$31,900.

TRIJŲ METŲ MŪRINIS, 6-6-4, ultra modernus, pajamų virš \$800 per mėnesį, alyvos šildymas, garažas, tik \$47,500.

KRAUTUVĖ ir 3 butai po 5 kamb., karšto vandens šildymas, garažas, Marquette Parke. \$43,900.

Pildome Incom Tax.

DRAUDIMO AGENTŪRA

PATARNAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. Bacevičius

BELL-VARPAS

REAL ESTATE

General Insurance — Notary Public

6455 SO. KEDZIE AVENUE

PRospect 8-2233

MŪRAS, 2x6, garažas, šild. alyva, prie mėsų įstaigos. \$32,500.

MŪRINIS, 15 butų, prie parko, pajamų \$16,000, įmokėti \$40,000.

NAUJAS MŪR., 3 miegamųjų, bus pastatytas arti Maria High School už \$22,500.

MŪRAS, naujas, 2x6, atskir. šild. gazu, 40 p. lotas. \$42,500.

MEDINIS 6 kamb. M. Pk. \$14,800.

MŪRINIS 5 kamb. Gage P. \$16,000.

MŪRINIS 6 kamb. M. Pk. \$18,000.

Pildomi pajamų mokesčiai.

MARQUETTELAND

2517 W. 69th St. PR 6-0956

PARDUODA SAVININKAS

2-ju aukštų mūrinis, 10 kambarių, porčius ir moderniškai įrengta krautuvi. Karštu vandeniu — alyva šildomas. Daug naujų pagerinimų, 2 auto garažas. Prie policijos, mokyklų, bažnyčių, prekybos centro ir 2-ju linijų susisiekimo. Parduos už geriausią pasiūlymą, nes skubiai apiešdžia Chicago. Skambinti vakarais 7—10 val. RO 2-4707.

PERKAME, parduodame, malnomi įvairaus dydžio namus visur. Parduodame paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

Real Estate and Builders

2658 West 59th St.

PRospect 8-5454

REAL ESTATE - INSURANCE

NORK & ASSOCIATES

2405 West 51st St. WA 5-5030

Vak.: PRospect 8-3579

Pildomi Income Tax

71-OS IR TALMAN apylinkėje parduodamas 2½ miegamųjų mūrinis bungalov. Šildymas alyvumi, puiki vieta. Geriausias pasiūlymas. Telefonuokite vakarais PR 6-5716.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

EVERGREEN IMPORTS, INC.

Immediate

OPENING FOR AUTO MECHANICS

Must be 1st class men with experience on VOLKSWAGEN.

If you are seeking TOP PAY,

steady work, and good working conditions in a clean modern shop.

Apply Now!

3401 W. 95th

EVERGREEN PARK, ILL.

or phone BE 3-0966

ask for Mr. O'Connor.

WOOD TURNERS

1-ST CLASS,

must be thoroughly experienced,

top pay,

good working conditions,

steady work for qualified men.

APPLY

REMBRANDT LAMP CORP.

4500 W. DIVISION ST. CHICAGO, ILL.

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

HEATING CONTRACTORS

Išstatome šilto oro pučiamus pečiu vandens boilerius, oro ventiliatorius, šildymo darbai (sheet metal works) JUOZAS ZEMAITIS

IR VICTOR SKADE, ST 8-2722

CHERO HEATING AND SHEET METAL

431 So. Kedzie Ave. Chicago 23 Ill. Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

GREIT, sąžiningai ir garantuotai įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečius namams apšildyti. Įtaisoje boilerius vandens nutekėjimo ryšais ir kt. dar bus.

VIKDO HEATING CO. 4444 So. Western Ave. D. Zukauskas, Virginia 7-3447. V. Stupyns, Olympic 2-2017.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos lgiems terminams ir žemais nuomščiais mėnesiniais išimokėjimais Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

TRIOSE VIETOSE po 8 sklypus (po 25 pėdas pločio), netoli 122-os ir Cicero gatvių. Tinka kontraktoriams, o taip pat ir privatiems asmenims.

40 AKRŲ geros žemės farma gražioje ir patogioje susiekti vietoje, tik 50 mylių į rytus nuo Chicago prie pat besiplečiančio miestelio. Yra gyvenamas namas ir kiti trobesiai. \$25,000.

1½ METŲ 5½ kamb. moderniškas mūr. bungalov. Gazo šiluma. Apsėta žolė. Netoli Marquette Pk. \$22,500.

APŽIŪRĖKITE! Geras pirkynys — 18 apartamentų mūr. Nėra išlaidų, tik pajamos. Savininkas duos paskolą 5%. Kaina \$60,000.

1½ AUKŠTO MŪR. 5 ir 4 kamb. Alyvos šiluma. 2 auto garažas. \$14,500.

NAUJI METAI — nauji bizniai! Marquette Pk. 2 aukštų mūr. apartamentinis: 4x5 ir dar 2 kamb. Geri visi butai. 4 auto garažas. Apie \$500 mėn. pajamų. \$52,000.

LABAI PUIKUS mūr. bungalov į vakarus nuo Kedzie Ave. ant 62-ros. Gazo-karšto vandens šiluma. Plytelių išdėtas ir apšildomas rūsė. Azolo medis. Keramikos plytelės. \$21,500.

2x6 MŪRINIS, prie Marquette Pk. liet. mokyklos. Alyvos šiluma. 2 auto mūr. garažas. Savininkas duos paskolą 5%. Apžiūrėkite!

NETOLI DAMEN ir Archer delikatesų ir maisto krautuvi su butu. Maža nuoma, 5 metų nuomos sutartis. Apie \$10,000 gryną metinį pajamų. \$7,500.

PRIE PAT liet. mokyklos Marquette Pk. 2x5, med. Galima įrengti dar du atskirus butukus dėl pajamų. \$17,500.

IMOKĖTI tik \$500. Med. 2x5 Bridgeporte. Reikalingas remontas. Gazo šiluma. Pilna kaina \$5,500.

GERAM STOVYJE 5 kamb. mūr. bungalov Marquette Pk. Gazo šiluma. 2 mašinių garažas. \$18,600. Galima pirkti su mažu įmokėjimu.

2 NAMAI: 1-5 ir 2x4 kamb., med. Abu su rūsiiais, švarūs. \$200 mėn. pajamų. \$13,500. Savininkas duos antrą morgiųjų.

DAR TOKIO NAMO neturėjome! Ant 50 pėdų sklypo, gražiame sode, lyje 6 kamb. Karšto vandens-gazo šiluma. Arti krautuvių, bažnyčia, mokykla ir susisiekimas. Visko nė apskaiti negalima. Teiraukitės — parodysime ir pagelbėsime įsistyti.

GRAŽIAI SUTVARKYTAS 2x5, mūr. Geros virtuvės ir vonios. Alyva — karštu vandeniui šildymas. 2 auto garažas. \$27,500.

3 BUTAI IR KRAUTUVĖ. 2 aukštų mūr. Gage Pk. su ekstra 25 pėdų sklypu. \$370 mėn. pajamų ir savininkui 3 kamb. butas. 2 auto garažas. \$45,000.

PILDOME INCOME TAKSAS

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PRIE 80 IR MORGAN puikus mūrinis namas, 2 po 6, alyva apšildomas, 2 mašinos,